

Sygn. akt III U 4/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 6 listopada 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. G. prawo do emerytury, począwszy od dnia 25 września 2014 r.

Sygn. akt III U 4/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 stycznia 2015 r.

Decyzją z dnia 6 listopada 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. G. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 1 stycznia 1999 r. na danym stanowisku. Zakład nie uznał za udowodnioną pracę w szczególnych warunkach w okresie od 8 października 1976 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 8 lipca 2010 r. podano zatrudnienie na dwóch stanowiskach tokarz – konserwator maszyn i urządzeń. Natomiast w zarządzeniu resortowym powołane zostało tylko stanowisko konserwator maszyn i urządzeń. Wobec czego nie można stwierdzić, czy praca na każdym z tych stanowisk odpowiada ściśle jednemu charakterowi

pracy wymienionemu w wykazie resortowym. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 10 miesięcy i 10 dni; składkowe – 25 lat, 3 miesięcy i 21 dni; łącznie – 26 lat, 2 miesięcy i 1 dnia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca J. G..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Przemyśle ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. G., ur. dnia (...), w dniu 22 września 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, oświadczając w nim, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Wnioskodawca przedłożył w organie rentowym świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 8 lipca 2010 r. wystawione przez Zakłady (...) S.A. w upadłości w J., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) S.A., a w drodze przekształceń w (...) Sp. z o.o. w J. w okresie od 8 października 1976 r. do 30 czerwca 2000 r. oraz od 3 lipca 2000 r. do 31 grudnia 2002 r., i w tym okresie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych, na stanowisku tokarz – konserwator maszyn i urządzeń.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach organu rentowego dokumentacji, ZUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 6 listopada 2014 r., którą odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 1 stycznia 1999 r. na danym stanowisku.

Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 10 miesięcy i 10 dni; składkowe – 25 lat, 3 miesięcy i 21 dni; łącznie – 26 lat, 2 miesięcy i 1 dnia.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 22.09.2014 r.,
- świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 8.07.2010 r. wystawione przez Zakłady (...) S.A. w upadłości w J.,
- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 6.11.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca został zatrudniony w Zakładach (...) w J. z dniem 8 października 1976 r. Zajmował się remontem, naprawą oraz konserwacją maszyn i urządzeń znajdujących się w zakładzie pracy.

W zakładzie była jedna duża hala produkcyjna, na której pracownicy pracowali przy maszynach włókienniczych, dziewiarskich, przeznaczonych do farbowania tkanin. Obowiązkiem wnioskodawcy było natomiast utrzymanie ciągłości ruchu produkcyjnego. W razie potrzeby więc demontował elementy maszyn szwalniczych przeznaczone do remontu, transportował je na warsztat i tam je naprawiał, toczył, po czym z powrotem montował je na hali. Niektóre duże maszyny dziewiarskie, które nie nadawały się do transportu, naprawiał na hali, podczas pracy pozostałych maszyn. W razie potrzeby naprawiał maszyny znajdujące się na oddziale farbiarni przeznaczone do farbowania tkanin, czy na oczyszczalni. Przy wykonywaniu tych czynności wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód:

- dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. w J.,

- zeznania świadka F. L.,
- zeznania świadka A. N.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Wskazać należy, iż z załączonych w aktach osobowych wnioskodawcy umów o pracę, angaży wynika, że J. G. w spornym okresie w spornym okresie zajmował stanowisko tokarza. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało jednak, że faktycznie pracował on przy konserwacji i remoncie maszyn i urządzeń wykorzystywanych przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych. Przesłuchani w sprawie świadkowie F. L. i A. N. oraz wnioskodawca J. G., których zeznania Sąd uznał za spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniające, wskazywali, iż w rzeczywistości wnioskodawca zajmował się konserwacją, naprawą maszyn i urządzeń włókienniczych, dziewiarskich, przeznaczonych do farbowania tkanin. Świadczyli oni, że byli współpracownikami wnioskodawcy, spotykali się z nim na co dzień w pracy, wykonywali te same co on czynności, stąd też mieli bezpośrednie wiadomości dotyczące rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy. Z zeznań tych świadków jednoznacznie wynikało, w jakim charakterze, przy jakich pracach i w jakich warunkach był zatrudniony wnioskodawca w spornym okresie w Zakładach (...) w J.. Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy, który podnosił, że zakład pracy, w którym był zatrudniony, nie był zakładem przemysłu maszynowego, metalowego, w którym byłaby potrzeba toczenia metalu, stali. (...) był zakładem przemysłu włókienniczego, w którym zachodziła potrzeba utrzymania w ruchu tego zakładu, a więc przede wszystkim konserwacja, naprawa znajdujących się w nim maszyn i urządzeń.

Ponadto należy mieć na uwadze, iż pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach. Pomimo, iż nie opisuje ono szczegółowo prac wykonywanych przez wnioskodawcę, to jednak przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż zawarte w nim sformułowania polegają na prawdzie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy J. G. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa

w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Bezspornym jest, iż wnioskodawca w dniu (...) r. ukończył 60 lat, nie jest członkiem OFE, a ponadto wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była natomiast kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca była zatrudniona w warunkach szczególnych w okresie od dnia 8 października 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w Zakładach (...) S.A. w J., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku konserwatora maszyn i urządzeń.

Stanowisko zajmowane przez wnioskodawcę wymienione zostało w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale VII – „W przemyśle lekkim”, poz. 4 – „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych” oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego w wykazie A, Dziale VII, poz. 4, pkt 47 – „konserwator maszyn i urządzeń”.

Nie może budzić przy tym wątpliwości, że dla celów ustalenia pracy w warunkach szczególnych znaczenie ma nie nazwa zajmowanych stanowisk pracy, lecz rodzaj faktycznie wykonywanych przez pracownika czynności.

Podkreślenia wymaga również, iż w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi, że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza, że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał łącznie ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 25 września 2014 r., a więc od ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.